

Gmina Chełmno Oficjalny portal informacyjny

Adres artykułu: <https://gmina-chelmno.pl/artykul/179-3744-klamry>

KLAMRY

Nazwy wsi

1802 r. Klammer. niem. Klammer.

Położenie: w dolinie Wisły w odległości 6 km na wschód od Chełmna, nad drogą z Grudziądza do Chełmna przez Łunawy. Wieś założona na gruntach należących do miasta Chełmna, elokowanych mieszczanom od 1602 r. W XVII w. osiedlili się tu osadnicy holenderscy – mennonicy, którzy dzierżawili grunta elokacyjne od mieszczan na podstawie długoterminowych kontraktów.

W 1773 r. wieś liczyła 29 mieszkańców i obejmowała obszar o powierzchni 2 łanów i 15 mórg. W 1883 r. wieś liczyła 1703 morgi obszaru. We wsi była 2-klasowa (w 1921 r. parytetowa) szkoła ewangelicka. W 1912 r. na terenie wsi zbudowano Rakarnię Powiatową. Przynależność do parafii katolickiej i ewangelickiej w Chełmnie. Wg danych spisowych wieś liczyła:

- 1883 r. - 98 budynków mieszkalnych i 627 mieszkańców, w tym 134 katolików i 493 ewangelików.
- 1905 r. - 117 budynków mieszkalnych i 622 mieszkańców- (318 katolików i 304 ewangelików), w tym w kolonii Babie Błoto - 19 budynków mieszkalnych i 140 mieszkańców;
- 1921 r. - 109 budynków mieszkalnych i 554 mieszkańców, w- tym 305 katolików i 248 ewangelików; spisano łącznie z osadą Babie Błoto.

Typ układu: wieś o zabudowie rozproszonej w typie rzędówki bagiennej. Kolonia Babie Błoto założona po południowej stronie drogi z Chełmna do Grudziądza, u podnóża zalesionej krawędzi doliny Wisły (około 2 km od mostu na Strudze Żaki w kierunku zachodnim). Miejscowość zlokalizowana przy dawnej drodze o podrzędnym charakterze, prowadzącej u podnóża południowej skarpy doliny Wisły. Skarpa ta na całej długości jest zalesiona. Główny ciąg osady położony jest w dolinie około 1 km równoległe do drogi i skarpy, legitymuje się tylko zielenią śródpolną. Wieś założona jest na wzniesieniu wydmy. Pola podzielone gęsto rowami melioracyjnymi, które są usytuowane poprzecznie do głównego kanału odwadniającego, prowadzącego środkiem doliny.

Obiekty o wartości kulturowej: – Fort MIL ziemno-murowany betonowy z 1903 r.,

– szkoła podstawowa ni 12 murowana z 1898 r., obecnie budynek mieszkalny.

szkoła podstawowa murowana z 1898 r., obecnie budynek mieszkalny.

– szkoła podstawowa ni 53 murowana z 1911 r.

– rakarnia powiatowa murowana z 1916-17 r., później Topialnia Tłuszczu Klamry, (obecnie nieczynna)

– 34 domy mieszkalno-inwentarskie.

– 10 chat i chałup.

– kuźnia.

– obora.

– gajówka.

– cmentarz ewangelicki założony w połowie XIX w., nieczynny.

– cmentarz ewangelicki założony w końcu XIX w. po północnej stronie szkoły podstawowej, nieczynny.

– cmentarz ewangelicki założony w końcu XIX w., nieczynny.

– pomnik zbudowany w 1964 r. w miejscu straceń ofiar hitleryzmu, zamordowanych w 1939 r.

Obiekty i tereny wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków nieruchomych:

– cmentarz ewangelicki, tzw. stan o powierzchni 0.13 ha – A'535 z 1.06.1987 r.

– cmentarz ewangelicki, tzw. nowy o powierzchni 0.26 ha – A'533 z 1.06.1987 r.

– Twierdza Chełmno – Fort VIII – A/344 z 14.02.1980 r.

– **Dołki** {obecnie część wsi Klamry}

Dawne nazwy: mem. Dolken.

Położenie, w dolinie Wisły w odległości 4,5 km na wschód od Chełmna, przy drodze z Grudziądza do Chełmna przez Klamry.

Wieś założona po 1772 r. na terenach należących do miasta Chełmna. W 1881 r. obejmowała 393 morgi obszaru, posiadała szkołę ewangelicką I-klasową. Przynależność do parafii katolickiej i ewangelickiej w Chełmnie.

Wg danych spisowych wieś liczyła:

- 1881 r. - 23 budynki mieszkalne i 122 mieszkańców, w tym 31 katolików i 91 ewangelików.
- 1905 r. - 30 budynków mieszkalnych i 132 mieszkańców. w: tym 34 katolików: i 98 ewangelików.
- 1921 r. - 28 budynków mieszkalnych i 136 mieszkańców. \v tym. 56 katolików i 80 ewangelików.

Typ układu: wieś o zabudowie rozproszonej w typie rzędówki bagiennej.

Martyrologia

Już 6 września 1939 roku Chełmno i okolice zostały zajęte przez wojska hitlerowskie. Od pierwszych dni okupacji rozpoczęła się masowa eksterminacja, której celem było zlikwidowanie inteligencji polskiej. W wielu miejscowościach dokonywano egzekucji. Ok. 2500 Polaków rozstrzelano w okresie od 12 października do 11 listopada 1939 roku, w Klamrach. Rozstrzeliwano mieszkańców okolicznych miejscowości, Polaków aresztowanych w Chełmnie, a także z innych powiatów m.in. większość duchowieństwa katolickiego z pow. grudziądzkiego. Dziś na miejscu kaźni stoi pomnik i tablica z 27-oma nazwiskami pomordowanych. Obelisk znajduje się na wzgórzu blisko drogi, natomiast miejsce straceń ok. 100-150m na południe w głębi lasu. W Klamrach działa Ludowy Zespół Sportowy **TARTAK** Klamry.

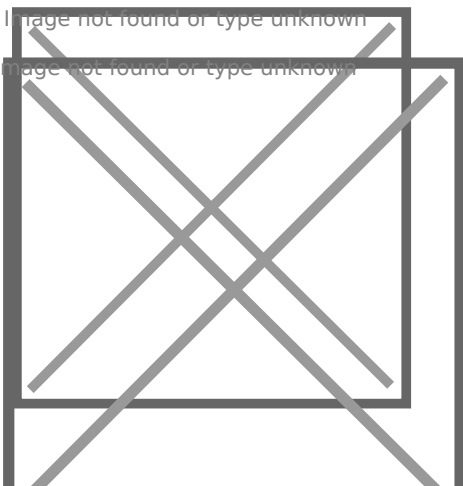
Cisza i spokój oraz obfite w grzyby lasy, a także budowle twierdzy Chełmno są znakomitą atrakcją przyciągającą turystów. Ciekawe strony związane z

Klamrami:

[Szlak turystyczny Grudziądz - Klamry](#)

[Fort w Klamrach](#)

[Kolejna strona o fortach](#)

Obecnie sołtysem Klamer jest Pan Grzegorz Sobieralski. Jest on także Radnym Gminy. Klamry w Radzie Gminy reprezentuje również Radny Piotr Mikrut.

Wg stanu na dzień 31.12.2014 mieszka tu 705 osób. Pod względem liczebności mieszkańców Klamry są największym sołectwem w gminie.

Metryczka

Opublikował w BIP:	Jarosław Zima
Data opublikowania:	29.07.2016 13:12
Ostatnio zaktualizował:	Hubert Sierociński
Data ostatniej aktualizacji:	29.12.2016 12:25
Liczba wyświetleń:	489